

## Szerkesztési iroda:

ur-nceza, Lukács-ház 9. sz. alatt  
balra, hová a lap szellemi részét  
illető közlemények intézendők.  
Bérmertetlen levelek csak ismert  
kezemből fogadtatnak el.

## Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová  
a hirdetések, előfizetési pénzek és  
kiadása körüli panaszok bérmertve  
intézendők.

# ALFÖLD

## POLITIKAI NAPILAP.

## Előfizetési feltételek:

| Helyben:         | Viákre:          |
|------------------|------------------|
| Egész évre 12 ft | Egész évre 14 ft |
| Fél évre 6 „     | Fél évre 7 „     |
| Negy. évre 3 „   | Negy. évre 3.50  |

## Hirdetmények díja:

6 hasábos petsor egyszeri hirdetésnél 6 kr., s minden következőnél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr.  
Nyilt-tér sora 15 kr.

## A választási viták.

P e s t, febr. 26.

(a.) Bal- és szélsőbaloldali szónokok valószínűségi beszédaradát alá akarják helyezni a képviselőházat, csak hogy bizonyítsák azt, mit sohasem lesznek képesek bizonyítani, hogy kétszer-kétszer őt, hogy a választási novella nem reform, hanem hátramenés az 1848-diki választói törvénnyel szemben. Mit akar a napirenden álló novella? A választási eljárás módosításán kívül nem tesz egyebet, mint pontosan körülírja, világosan meghatározza és észszerűen értelmezi az 1848-diki választási törvény homályos határozatait, melyek viharos időkben keletkezve, magukon viselik az akkori zavaros napok jellemvonását s a választási qualificatio körülírására nézve oly határozatlanságot mutatnak, mely ajtót és kaput nyit mindenféle visszaéléseknek.

A közvélemény, a választások megmagasítását akarja, a jelenlegi novella lehetőleg megakadályozni. Ez a magasztos cél, melyet elérni kíván, midőn nem változtatja azt, ami jó van az 1848-ki törvényben, hanem csak világosan körülírja, hogy a törvény határozata ezután ne legyen írott malaszt, melyet tekintetbe vesz az, kinek tessék, akinek pedig nem tetszik, az szeszélye szerint magyarázza. Aki itt a haladást nem látja, az vagy egyszerűen vak, vagy pedig saját magánérdekei által elvakított magat. Erre megy ki az ellenzék hűhója is; a törvény a baloldal főmesterségét, a törvény félremagyarázását fogja megsemmisíteni, az „ő nép” azon osztályát fogja a választásokból kizárni, mely ott nem elveért harcolt, nem az alkotmányos jogok iránti lelkesedés miatt vesz részt, hanem keresetet csinál a szavazásból, pénzen árulja meggyőződését s noha az állam terhehez nem járul, mert vagyona nincs, választói jogával üzérkedik.

Ez az elem, melynek nem a törvény, hanem a törvény félremagyarázása adta meg a választói qualificatiót, nevezetesen contingensét képezi a baloldali szavazóknak és pedig az értelmiség rovására. Az 1848-ki törvény olyan sajnálatra méltó fogalmazást nyert, hogy minden hatalmat a szavazókát összeíró bizottság kezeibe tesz le. A bizottságokban nyilvánult azután a baloldal minden fufangja. Mit nem csinált a souverain baloldali comité, ha az ellenzék jelöltjének keresztül viteléről volt szó! Kizárt mindenkit, a ki jobboldali részen állt, akármennyi adót fizetett, bevett mindenkit, akármennyire nélkülözött is a qualificatiót, és a nemes hét szilvafaja egész dominiummá változott, a falusi cigány-kunyhóból palota lett, a lézengő s évek óta nem dolgozó, adót nem fizető eszmafofoltózból iparos, a házalóból nagykereskedő lett, hacsak az illető baloldali volt. A becsületes, szorgalmas mesterember, a kereskedő, ki magas adót fizetett, de végre véletlenül váltótörvényszéki leg bejegyezve nem volt, koldussá devalváltatott s míg a csöcselék járta a boszorkánytáncot, amint a baloldali kortések huzták, a valódi polgári osztály téltlenségére volt kárhoztatva s nem bírt olyan eszközökkel, hogy a közvélemény, a népakarat csufos meghamisítását megakadályozhatta volna.

És mivel a javaslat ezen visszaéléseket lehetlenekké tenni iparkodik, a baloldal unisono kimondja reá az anathémát, százfélé változtatban hirdeti, hogy az illiberalis. Mint hogy ha a baloldal olyan liberalis lenne! Volt alkalmunk a liberalismusával nem egy ízben megismerkedni s valóban nem kérünk többé belőle, annyira elég volt a kóstoló. Egy pár üres phrásis még nem teszi a szabadságot, ha a polgárság erkölcsi tekintélyének emelése forog kérdésben, akkor a baloldal conservatív urai a sutba huzódnak és hallgatnak szépen. De ha a lélekjárás megszüntetéséről, az értelmetlen csö-

cseléknek háttérbe szorításáról van szó, akkor Tisza Kálmán ur és társai eget verő zajt ütnek s tüzzel vassal harcognak ellene. Mi értjük a zaj, a küzdelem okát; a reform a baloldal választási visszaéléseit akarja megszüntetni, hinc illae lacrymae! De ha az ellenzék legalább őszinte vallomást tenne s nem pharisaeusi képpel hirdetni, a mit senki sem hisz el! Igen uraim, önöknek nem kell a választási törvényjavaslat, mert haladást jelez, mert rendet és törvényességet hoz a választásokba, mi az önök érdekeit sérti. Ha van Magyarországon józan közvélemény, akkor kell, hogy átlássa a jezuizmust, mely a baloldal mostani magatartásában rejlik.

Egy országos párt csupa önzésből, magánérdekből akarja egy nagy reformmú megalkotását megakadályozni. „Illik ez! Becsület ez!” — kérdehetők mi is Bánk-bánnal.

— A képviselőház osztályai vasárnap ülést tartottak, melyek eredményét a következőkben foglaljuk egybe.

A telepítvényesekről szóló förendi módosításokat nem fogadta el a III. osztály; hét osztály azonban több-kevesebb módosítással elfogadta; egy ma tárgyalja.

A kolozsvári egyetemről szóló, a tanügyi bizottság által szövegezett javaslatot nem fogadta el az I. osztály, Schwarz Gyula javaslatával helyettesítvén azt; a hét osztály azonban elfogadta, egy ezt ma tárgyalja.

A Lloyd-társulattal kötött szerződés több osztályban csak azon módosítással fogadtatott el, hogy minden héten Fiuméből egyenest Zarába vagy Cattaróba egy hajó menjen.

A osztályok általában a következő javaslatokat tárgyalták: A telepítvényesekről szóló törvényjavaslatra vonatkozó förendi módosításokat; a közös hadügyi miniszteriumnak 1871-re engedélyezett 300,000 forintnyi Magyarországra eső részének fedezéséről; a magyar korona országai által, az 1869. évi közösügyi kiadások fizetendő összeg fedezéséről; a magyar királyi államvasut pesti indóházának kizárólag állampályaudvarra leendő átalakításáról; az osztrák-magyar Lloyd nevű gőzhajózási vállalat a tengeri postaszolgáltatás becsikkelyezéséről; a kolozsvári egyetem felállításáról; a kajóépítésre szükséges tárgyak vámmentes behozataláról, és az előlegezési hitelművelet költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslatot.

## Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése febr. 26.

Elnök: S o m s s i e h Pál, 10 óra körül nyitja meg az ülést.

Jegyzők: Szeaniczy Ödön, Parosics Sándor, Szél Kálmán, Jámor Pál.

A kormány részéről jelen vannak: Pauler Tivadar, Tóth Vilmos.

A mult ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül hitelesítettik.

A beérkezett kérvények a kérvényi bizottsághoz utasítanak.

H e l f y Ignác következő interpellatiót intéz a belügyi-, közmunka- és a közlekedési miniszterekhez: van-e tudomásuk a t. miniszter uraknak azon nagymérvű pusztításokról, melyeket a Dráva kiöntései által okozott árvíz Baranya- és Somogy megye egy tetemes részében végbe vitt, a minek folytán számos családok sőt, egész községek a legnagyobb inségre jutottak.

Ha van erről tudomásuk, intézkedett-e már a tisztelet közmunka miniszter ur, hogy az az 1871. évi XXXX. törvény cz. XXXI-ik §-a értelmében a helyszinére biztos küldessék ki a végett, hogy megvizsgálva a csatornákat, gátakat, töltéseket s egyéb munkálatokat, a baj miként orvoslása iránt véleményét adjon?

és végre szándékozik-e a t. miniszter ur intézkedni, hogy az említett árvíz által inségre jutott családok és községek mentől előbb némi államségélyben részesíttessenek?

Közlöttik az illető miniszterekkel.

H o o s Ferenc a következő interpellatiót intézi az összes miniszteriumhoz: Tekintve azt, hogy a szegedi kir. biztosságnál, vizsgáló bírói minőségben alkalmazott Szévald Mihály, folyó év január 24-én Zsarkó Antal Zentán volt ügyvéd, jelenleg az aradi törvényszékhez kinevezett bíró ellen, Karakasévit Simon volt bácsmegeyi esküdt Mohol város jegyzőjétől örökös letartoztatás fenyegetése alatt azon nyilatkozatot eskarta ki, hogy ő Zsarkó által egy bizonyos bűnügyben megvesztegetettet; tekintve azt, hogy Karakasévitnek a szegedi várbán leplezetlenül tudtára adatott, hogy ha ezen erőszakos lépésről bárkinek is tudomást

juttat, rögtön elfogatik és soha többé napvilágot nem lát;

tekintve továbbá azt, hogy Karakasévit egy ártatlan ember ellen tett és kioroszakolt vallomását becsületes lelkiismerete tudatával összegyehetőnek nem tartotta, s a megígért titoktartás helyett az ügyet a kir. főügyésznek feljelenté, s ez által magát a szegedi kir. biztosság boszujának és személyét a bizonyos elfogadtatás veszélyének tévé ki;

tekintve végre azt, hogy az ily esetek nem tartoznak azon büntények közé, melyek a belügy-miniszteri 1869. év február 13-án kelt rendelet értelmében ifj. gr. Ráday Gedeonnak, mint kinevezetett kir. biztosságnak hatáskörébe utaltattak;

Kérdem a t. miniszteriumot:

1-ször. Szándékozik-e akként intézkedni, hogy a Karakasévit-Zsarkó-féle ügy, a szegedi királyi biztosság kezeiből illetékesség hiánya végett kivétel, és illetékes bírósághoz utaltassék;

2-ször szándékozik-e intézkedni, hogy Karakasévit személye, az elfogatás veszélye ellen törvényszerűleg megóvassék;

3-ször. szándékozik-e a t. kormány a személyes szabadságot védő sarkalatos törvényeinket, a királyi biztossági intézménnyel szemben oly összhangzásba hozni, hogy ez utóbbi jövőben a ki-puhatolt büntetéseket elfogatásuk után rögtön a tényálladék kíséretében az igazságszolgáltatásra törvényesen hivatott törvényszékeknek megfenyítés végett átszolgáltatni tartozzék, és különösen szándékozik-e és mikor intézkedni a t. igazságügy-miniszter ur, hogy egy alkotmányos államban, a hol a bírói szervezés és bírói függetlenség törvény által kimondva van, egy királyi biztossal szemben ezen anomál helyzet megszüntessék?

tekintve a 2-dik esetet, hogy Mohol város bírája a kir. biztosság által csupán azért függesztett fel hivatalától, mivel egy csendbiztosnak, egy káros által önkéntes díjazásáról tudomása volt, s a kir. biztos e felfüggesztést az előjáró köztörvényhatóságnak még tudomására juttatni is fölöslegesnek tartotta;

Kérdem a t. kormánytól: szándékozik-e oly menthetlenül önkényes eljárás azért függesztett fel hivatalától, mivel egy csendbiztosnak, egy káros által önkéntes díjazásáról tudomása volt, s a királyi biztos hivatalos teendőinek korlátai közé utaltassék.

Közlöttetik a miniszteriummal.

Z s e d é n y i Ede a következő indítványt terjeszti elő: tekintve az általános tárgyalásra folygyezett szónokok hosszú sorát és tekintve, hogy azok, kik egy óra táján szólásra fölhívataak, ne-hogy a közelgő záróra miatt beszédeiket üres padok előtt mondják el, vonakodnak azokat közrebo-csátani s így az ülés 2 óra előtt záratik be: határozza el a ház, hogy a választási törvény tárgyalása alatt az ülések 10-től 3 óráig tartanak.

C s i k y Sándor: Ha a haza parancsolja, éjjel, éjjel előtt és éjjel után is kész tanácskozni; 48-ban is így történt; de azt tapasztalta, hogy épen a jobboldal nem szokta megtartani az ily határozatokat; így különösen a miniszterek jelenlétét csak az újságból szokta megtudni. Nem fogadja el Zsedényi indítványát.

H a l á s z Boldizsár hazafisága nemcsak három óráig tart, hanem ha a haza parancsolja ötig is; sőt e tekintetben tovább megy Zsedényinél, indítványozván, hogy az ülések 9 órától 3-ig tartassanak.

P a t a y István (a szószerk mellett kezd beszélni. Felkiáltások: Helyre!) Engedelmet kérek, nekem ott van helyem, ahová állók (nagy derültség.) Nem tartja ildomosnak, hogy a jobboldal a baloldalt ki akarja éhezteni.

S i m o n y i Ernő: Halász indítványa az ember egészégi állapotával meg nem férve, azt nem fogadhatja el. Hozzájárul ahhoz, hogy az ülések 10-től 3-ig tartassanak.

T i s z a Kálmán nem fogadhatja el Halász indítványát, ki Zsedényi indítványára ráduplázott. Elfogadja Zsedényi indítványát, de azon magyarázattal, hogy az csak a választási törvényjavaslat tárgyalásának tartamára terjesztessék ki.

Elnök szavazásra tevén fel a kérdést, a ház elhatározza, hogy az ülések holnaptól kezdve 10—3 óráig tartassanak.

S c h w a r z G y u l a a belügyminiszterhez a következő interpellatiót intézi: A köztörvényhatóságok rendezéséről szóló t. cz. 20. §-a c) pontja értelmében nem lehet köztörvényhatósági bizottsági tag az, ki a köztörvényhatóság javadalmait haszonbérli, vagy a tvhatósággal más, számadados viszonyban áll.

Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak arról, miszerint vannak törvényhatóságok, melyekben az említett c) pont alá tartozók száma oly nagy, miszerint csaknem lehetetlen, miszerint egy vagy más helyen a választási eredménye a törvénnyel össze ne ütközzék?

Es ha van tudomása arról, minő rendszabály-

hoz nyult, vagy fog nyulni a törvény uralmának megóvására?

Fog-e még az illető választások megejtése előtt a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvény említett §-ának módosítása végett tvjavaslatot a ház elé terjeszteni?

Közlöttetik a belügyminiszterrel.

Következik a napirenden levő tárgy, s a szónokok sorában gr. Bethlen János, ki a választási törvényjavaslatot általánosságban elfogadja.

C s a n á d y Sándor: Kivánja a hivatalnokokra nézve az incompatibilitást kimondani s a törvényjavaslatot még a részletes tárgyalás alapjául sem fogadja el; ragaszkodik Irányi Dániel képviselő társa által beadott hat. javaslatához. (A szélső baloldal helyeslése.)

B o b o r y Károly: Hosszabb beszédében az előtte szóló elvtársainak nézeteit vallván és saját nézeteivel megbojtván, a miniszter által beterjesztett választási törvényjavaslatot elvetetni kéri s Irányi határozati javaslatát magáénak is vallja.

S z i l á g y i Virgil személyes kérdésben szólal föl. Bobory Károly megrovására csak annyit mond, hogy a képviselő kötelessége meggyőződését követni (zugás balról), s aki meggyőződését bármilyen tekintetnek alárendeli s annak dacára egy pártnak tovább is tagja marad, az nem helyesen cselekszik (tetszés jobbról, balról fölkiáltás: mondjon le!) E fölkiáltásra megjegyzi, hogy, ha a kerület nem helyesli a képviselő véleményének változását s az iránt felszólal, akkor kötelessége a lemondást, különben nem. (Tetszés.)

B o b o r y K. rectifikálja mondását: ő csak a tényt említi föl, s a kerület véleményezési jogát sem aragolni, sem praecooccupálni nem akarta.

Ez incidens legördültével a vita folyt tovább.

C h o r i n Ferenc azt hiszi, hogy a vélemények találkoznak egy pontban, s ez az, hogy a belügyminisztert kivéve, senki sincse házbán, ki a szónyegen forgó törvényjavaslat iránt valami nagy lelkesedéssel viseltetnék.

Csak hogy a t. többség ezen törvényjavaslatban mégis haladást lát, az ellenzék ellenben azon meggyőződést táplálja, hogy ezen törvényjavaslat visszalépést tartalmaz, hogy az számos hoopolgárt azon jogoktól fog megfosztani, melyeket eddig az 1848-diki törvény alapján tényleg gyakoroltak.

Áttérve Irányi határozati javaslatára, kétség-telen ténynek mondja, hogy a jelenkor mozgalmát különösen jellemzi a nemzetek azon törekvése, hogy alkotmányukat a lehető legszélesebb alapra fektessék, s hogy az általános szavazati jog kérdése, melyről rövid idővel ezelőtt még annyira iszonyodtak, ma már a legtöbb kulturállamban tulajdonított állapotot képez, miután az már egész Németországban, Franciaországban és a Svájcban tényleg honosítva van.

Az általános szavazati jog ezen kiterjesztése mindenesetre korunk egy nagy haladását jelzi. Kétségtelen azonban az is, hogy az általános szavazati jognak jótékony hatása és eredménye csak ott, sőt egyedül ott lesz észlelhető, hol a nemzet alsóbb rétegei a műveltség bizonyos fokára emelkedtek, hol a politika önállóság érzete már mindenütt megszilárdult. Ott azonban, hol ezen tényezők még hiányoznak, az általános szavazati joggal fölrüházott nagy többség a létező tekintélyeket fogja követni és a suffrage universel csak eszköz azok hatalmának öregbítésére.

Erdélyre vonatkozólag csak annyit jegyez meg, hogy azon anomalia, miszerint Erdély képviselője nem a népképviselő elvére van fektetve, hogy ott a követek, városok, székek és megyék szerint küldetnek, hogy ott oly cenzus szolgálszinórmértékül, mely az ottani viszonyok szerint azon elemeket, melyek itt választási jogban részesülnek, kizárja, ezen anomáliát indokolni tovább nem lehet; és mivel lehetne indokolni, hogy kis erdeji fészkek, melyek jelentőségüket is rég elvesztették, ép annyi követ által képviselnek itt, mint Erdély legnagyobb megyéi; talán a magyar nemzet érdekében tartatnak fön ezen igazságtalanságok? Nem hiszi, hogy lenne itt e házbán valaki, ki ezen érv által vezéreltetnék. A magyar nemzet, a mely történelmi fejlődésénél, multjánál, nagyobb értelmiségénél, vagyonánál fogva döntő szerepre volt és van hivatva e házában, nem szorult kisserü igazságtalanságokra; nem is hiszi, hogy ezen kérdés eldöntésénél más lehessen az érv, mint a kormány érdeke, mely csak az ily beosztás mellett bírja Erdélyben azon többséget, mely politikájának Magyarországon hiányzik. (Igaz! balról.)

Szólok nincs azon meggyőződésben, hogy ma, midőn Európazerte minden nemzetnél a legzabadelvűbb intézmények honosítottak meg, csak mi volnánk arra kárhoztatva, hogy ne előre, hanem mindig visszafelé haladjunk; és mert az előhaladás pártjának jelszava — mely habár nem kérédik reformcizmál, de mindig mindenben a létező viszonyok közt létező haladást tüzi ki föl-adatul — a beterjesztett törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául el nem fogadja, hanem csatlakozik azon határozati javaslatához, me-

lyet Debreczen városának képviselője benyújtott. (Élénk helyeslés balról.)

**O r b á n B a l á z s :** Hasonló értelemben szól. (Helyeslés a baloldalon.)

**S c h w a r c z G y u l a :** Majdnem másfél óra hosszan tartó beszédben fejt ki nézeteit a választási tvjavaslatot illetően, s bár nem találja egészen jónak a miniszter által beterjesztett tvjavaslatot, mégis jobbnak találja azt az 1848-iknál. Nem fogadja el Tisza Kálmán határozati javaslatát s részéről a következő határozati javaslatot adja be :

„Utasítsa a képviselőház a belügyminisztert, hogy a ház előterjesztett javaslatát, megtartván, annak a választók összetételére vonatkozó II. fejezetét, oly SS-al egészítse ki, melyek folytán szavazati joggal birjon minden, legalább 20 éves, atyai, gazdai hatalom, bünyenyítő ítélet, vagy büntetés, vagy csőd alatt nem álló férfi, ki

a) írni, olvasni tud, vagy  
b) az 1848. V. és az erdélyi II. t. cz. alapján a jelen törvény szentesítésére következő első országos képviselő-választásnál szavazati joggal bírt ; szigorú büntetések szabassanak a választásoknál és választási előmunkálatok alatt üzött vesztegetésekre, megfélemlítésekre (pressio) és verekadéskre, s a választási kerületek — Erdélyt is beleértve — tekintettel a népesség számarányára, lehetőleg igazságosan s méltányosan osztassanak be ; megvonják az országos képviselővé választhatóságot, ha csak állásukról a választás törvényt szabta előmunkálatai megnyitakor le nem mondanak,

a főrendiház tagjaitól,  
az állami és köztörvényhatósági tisztviselőktől és azoktól,

kik a kormányval bármi néven nevezendő szerződési viszonyban állanak ;  
a választás cselekvényét községenkénti titkos szavazás oly módozatához kötik, mely módozat lehetőleg kizárjon minden hamisítási lehetőséget s végre

a felsorolt elvek alapján alkotandó törvény egész érvényét Erdélyre is kiterjeszszék, s kapcsolatban a főbenniekkel, utasítsa a képviselőház a kormányt, hogy a honosításról a ház előterjesztett javaslatot még oly időben terjesszen, hogy tekintettel összeütközésekre, a választó-képesítvény minősítésére nézve a törvénybe iktatandó honosítási föltételek még ez ülésszak alatt az újabb beterjesztendő választási tvjavaslat tárgyalásánál figyelembe vétethessenek“.

## Országos iparos gyűlés.

Első nap.

P e s t, február 25.

Az első magyar országos iparos gyűlés együtt van. A redout kis terme, hol e gyűlés tartatik, tömve van az ország minden részéből egybegyűlt ipartestületi képviselőkkel. A Szepességtől az al-Dunáig, Pozsonyól Brassóig az országnak minden nevezetesebb városaiból először találkoztak ma hazánk iparosai, hogy közös egyetértéssel megvessék az alapot „Magyarország hivatászerű ipari nagyságának.“

Az ideiglenes központi irodában, hol tegnap kora reggeltől késő estig szakadatlanul tömegesen jelentkeztek az iparosok megbízottjai az igazolvány és belépti-jegy átvételére, még ma reggel is serényen dolgoztak a bizottsági tagok. S midőn 10 óra előtt a bejelentett tagok névjegyzéke lezárattott, azok száma majdnem ö t s á z z a ment, kik is ma zsufolva tölték be a nagygyűlés színhelyét választott termet.

Tíz órakor az ideiglenes bizottság elnöke, Streitman, megnyitá az ülést. Utána Mudrony Soma felolvassa a gyűlés kezdeményezéséről s az eddigi munkálatokról szóló terjedelmes jelentést, melyet több ízben kitűnő éljenzés és tetszésnyilatkozatok szakítottak félbe. Vázlatos kivonatát e következőekben foglalhatjuk össze :

Az iparos osztály haladni vágyó buzgó tagjai

régóta érezték egy országos iparos összejövetelnek szükségét. E szükségérzetnek egyszer másszor a sajtó-terén is erőlyes kifejezése volt adva. Azonban számos felmerült akadályoknál fogva az eszme csak lassan érlelődhetett annyira, hogy annak megvalósításához lehetett volna fogni. Az idő haladott s az ipar erőlyes előmozdítására szükségelt országos törvényhozási intézkedések pedig még mindig késtek. Az előre törekvő iparosok mind súlyosabban érezték a haladás számos akadályait. Mindjobban utat tört tehát magának hazánkban azon művelődés történeti igazság, hogy csak azon ország lehet hatalmas és nagy, mely iparát hatalmassá és nagygyá fejleszt. Az ország anyagi érdekeinek lelkes munkásai így mindjobban kezdtek tömörülni az országos magyar iparegyesület körül.

Igy állott az ügy, midőn nevezett egyet nemzett. szakosztálya 1871. márcz. 31-én elhatározta, hogy oly országos gyűlésnek kezdeményezését, melynek tanácskozási tárgyát az ország vagyonsorodását és a polgárok jóllétét illető legfontosabb kérdések képeznek ; ily kérdések első sorban az ipar rendezésének kérdése, továbbá a bank és hitelügy, adóügy, vámműgy, szóval mindazon ügyek, melyek a honpolgárok vagyoni érdekeit képezik. A kezdeményezés általános viszhangra talált, a gyűlés létesítésére bizottság alakult a külföldi országos közgazdasági érdekű egyletek küldötteiből s a gyűlés 1871. decz. 11-kére szándékolatott összehívni.

Időközben azonban egy oly körülmény állott be, mely az ügyek állásának más fordulatot adott. — Az ipartörvény az országgyűlésen tárgyalás alá került, mielőtt még a közgazdasági gyűlés az iparügy rendezésének ügyében nyilatkozhatott volna. Ezzel elesett a mult év decz. 11-re tervezve volt közgazdasági congressus legfontosabb tárgya, mely végett azt a létesítő bizottság a kedvezőtlen téli időnyben kívánta összehívni. Miután az iparügy a törvény meghozatala után más szempontból tárgyalandó, mint azelőtt szándékoltva volt, s miután a napirend többi tárgya nem ismeretett annyira sürögnek, a közg. gyűlés létesítő bizottsága a gyűlést f. é. márcz. 24-ére halasztotta el a végből, hogy a tárgyalásokat alaposabban lehessen előkészíteni.

Az ügy ezen állásából indult ki azon mozgalom, melynek első nagyobb horderejű ténye a mai orsz. iparos gyűlés összejövetele. Az eszmék fejlődésének ellenállhatlan logikája van, általános meggyőződésé vált, hogy ha iparunkat az azt megillető fokra emelni akarjuk, az iparos érdekek képviselőinek a törvényhozásban nyomatos befolyást kell szerezni. Ez irányban Streitman József levelezésbe bocsátkozván több kiváló iparossal, meghívására jan. 6-án országos értekezlet tartott, mely elhatározta, hogy a hazai iparosok nagyobb gyűlésre hívassanak össze.

Az összehívás eszközésével s a szervezeti szabályterv kidolgozásával, valamint általában az értekezletben megállapított elvek diadalrajuttatásának lehető előmozdításával egy ideiglenes központi bizottság bízott meg, melynek tagjaivá megválasztattak : Streitman József (vidéki) elnök, Kollár Márton (helybeli) alelnök, Mudrony Soma jegyző, Stöck Endre pénztárnok, továbbá helybeli tagok : Balogh Ferencz, Hill Jakab, Hoser Viktor, Kovács András, Mudrony Pál, Ráth Károly, dr. Szvetenay Miklós, dr. Szabóky Adolf, Tömösváry László ; vidéki tagok : Auerbach József, Bede György, Borhy József, Hajós József, Juhász Mihály, Kovács Ferencz, Medveczky József, Megyelka József, Papp Antal, Pongrácz Dániel, Rácz Ferencz, Tóth Pál, Viktor György.

Alig kezdé meg a bizottság működését, súlyos veszteséget szenvedett tervékeny alelnökének Kollár Mártonnak rögtön elhunytá által. Az alelnöki funktiók teljesítésére a bizottság ekkor Ráth Károlyt választotta. Felhívás bocsáttatott ki Magyarországi összes iparosaihoz. Ez volt az első lépés, s az sikerült, mert e gyűlésen képviselve van a hazai iparosok zöme. „Bizton reméljük — így szól a jelentés — hogy a páratlan egyetértés, melyre az iparos osztály lelkesülni képes volt,

3. Minden 3 hónapban egyszer jelentést adnak be a központi tanácsnak az illető fiókegyletek kormányzása s vagyoni állása felől.

4. Minden szövetségnek joga van egyes fiókegyleteket vagy társulatokat felvenni vagy kebléből kizárni. Nincs joga, hogy azokat internationalis jellegűtől megfoszssa, habár ezt is indítványozhatja a központi tanácsnál.

5. Helyi egyletek, fiókegyletek és csoportok.

1. Minden fiókegyletnek joga van a helyi viszonyok és a tartományi törvények szerint helyi kormányzatokra nézve külön szabályokat alkotni. Azonban ezen külön szabályokban nem szabad semminek sem foglaltatni, a mi az általános és ügykezelési szabályokkal ellenkezőnek.

2. Minden helyi és fiókegylet, csoport s azok bizottsága jövőben egyszerűen s kizárólag, mint a munkások nemzetközi egyesülésének ágai stb. nevezik és szervezik magukat az illető helyiségek neve hozzáadásával.

3. Ennélfogva meg van tiltva, hogy e fiókegyletek, csoportok vagy azok bizottsága felekezeti neveket vegyen fel, min p. posivisták, mutualisták, collectivisták, communisták stb. avagy külön testületeket képezzenek, a melyek propaganda sectio vagy bármely más név alatt az egyesület közös céljaitól különböző célt tűzzenek ki.

4. A 2-ik pont azonban nem alkalmazható az internationaleval egyesült iparegyesületekre.

5. Minden fiókegylet és az internationaleval egyesült bármely munkásegylet felhívatik, hogy egyetében vagy sectioiban az elnöki tisztséget szüntesse meg.

6. Női fiókegyletek szervezése a munkás osztályon belül ajánlatik. Azonban ezen pont nem szól a munkások és munkásnőkből közösen alakult fiókegyletek ellen.

7. A hol az internationale ellen támadás történik, a legközelebbi fiókegylet vagy bizottság köteles az arra vonatkozó nyomtatvány egy példányát a központi tanácsnak rögtön beküldeni.

bizton czélhoz fog bennünket vezetni. A mai gyűlésnek feladata : a jóváhagyandó pártprogramm alapján végleg megalakulni, a javaslatképen előterjesztett szervezeti szabályt megállapítani s annak értelmében a szükséges választásokat eszközölni.“

—  
Az előterjesztett jelentés után Streitman József kijelenti, hogy az ideiglenes bizottság megbízásában eljár, s ezennel leköszön. Ajánlja egyszerűsind, hogy a jelengyűlés constituálására Bede Gy. (Miskolcra) korelnökké nevezessék.

Bede E. az elnöki székét éljenzések között elfoglalván, melyen meghatva megköszöni a benne helyezett bizalmat. Soha — úgy mond — még álomban sem reméltem volna, hogy valaha Isten megérni engedje nekem, hogy hazánk összes iparosainak első nagy gyűlését, mint elnök én nyithassam meg. — Mutassuk meg, hogy Magyarország iparosai elérték nagykorúságukat. Ajánlja, hogy az elnöki széket továbbra is Streitmann foglalja el. Jegyzővé közfelkiáltással Mudrony Soma választott meg.

A szónokok szólásra feljegyeztetik magukat. Legelsőben Nagy Antal (Halas) emel szót. Kifejtik, hogy a meghozott ipartörvény az iparosok meghallgatása nélkül készülvén, azokat ki nem elégítheti. Fülhívja a gyűlést, hogy intézkedjen az iránt, miszerint oly ipartörvény alkottassék, mely az összes iparosok érdekének megfelelő, ajánlja az általa a megválasztandó bizottsághoz beterjesztett ipartörvényjavaslatát.

Bakosy P. (Szathmár). Indítványozza, küldessék ki egy 24 tagu bizottság annak kieszakölésére, hogy a hozott, de még nem szentesített törvény ö felségétől szentesítést ne nyerjen. (Élénk ellenmondás.)

Barabás (Arad). Hosszabb beszédet tart, melyben előadja az ipar fontosságát. — Minden államnak — úgy mond — az ipar a tengelye, a földmívelés a lüktető ereje ; ha az ipar pang, az ország nem képes a nyers terményeket feldolgozni, földmívelés, kereskedelem sem virágozhatik, az ország gyarmati helyzetbe süllyd. Az iparban él a tudomány és művészet. Nekünk nem nyers terményeket, hanem iparcikkeket kell kivinnünk. Kárhoztatja az eddigi vámpolitikát. Kiakarja fejteni, hogy Európa beteg állapotban van, de beszédét „napirendre“ kiáltások, s hogy a felhozott eszmék „emlékiratba valók“ félbeszakítván, a bizottsághoz emlékiratot nyújt be, mely a hazai ipar bajait fejtegeti.

Kovács István a programot elfogadja, csupán az iparos párt helyett „iparos szövetség“ kifejezést ajánl s az első ponthoz azon részletesebb tételt kívánja csatoltatni, hogy minden oly városban, hol kétszáznál több iparos van, állami költségipariskolák állittassanak. (Helyeslés.)

Szabó Sándor (Eger) a program utolsó pontjához szól, a kézműiparosnak a nagy iparosokkal szemben versenyre képesítése végett, állami intézmények létesítésének eszméjét hangsúlyozza.

Bede E. 12 tagu bizottságot javasol az ipartörvény revidálására kiküldetni. Javaslatok történtek ezután még több napirenden nem levő tárgyra vonatkozólag ; nevezetesen, hogy mondja ki a congressus rozsalását a felatt, hogy a képviselőházban szónyegen levő törvény korlátozni szándékozik a képviselő választási jogot ; továbbá az iránt, hogy a virilitás korszerűtlen intézménye hazánk törvényeibe lett ígatva. Indítványoztatott, hogy a munkások szavazati jogának kieszakölése czéljából 7 tagu bizottság választassék. Szót emeltek továbbá Pfleger a programponktok s az előterjesztett javaslatok elfogadására ; Györfly Gyula iparospárt alakítása ellen. Falk a program pontok támogatására. Hertl, Tóth, Benedek hasonló értelemben.

Mire elnök határozatként kimondja, hogy a napirend első tárgya a program, (melyet már közöltünk) jóvá van hagyva. S „tekintve, hogy a kívánalmakban a hazai iparos osztálynak, a jelen gyűlésen képviselt zöme egyetért : a gyűlés határozatképen kimondja, hogy azok alapján a hazai

8. Minden internationalis bizottság s a központi tanács hivatalos helyiségének jegyzőke is az egyesület közönyeiben 3 — 8 havonként nyilvánosságra hozandók.

6. A munkások osztály általános statisztikája.

1. A közp. tanács feladata, miszerint a szabályok 6-ik czikkét, a mennyiben a munkások osztály általános statisztikájára vonatkozik, úgy szintén az 1866-ki genfi congressus e czéla vonatkozó határozatait érvényre juttassa.

2. Minden helyi csoport köteles egy statisztikai bizottságot kinevezni, hogy így, a mennyire teheti, mindenkor képes lehessen azon ország szövetségi tanácsa vagy a központi tanács által hozzáintézett kérdésekre megfelelni. Ajánlatik a csoportoknak, hogy a statisztikai bizottság titkárat tiszteletdíjjal lássák el, tekintettel arra, mily fontos az ő munkásságuk az egész munkások osztályra nézve.

3. A szövetségi tanácsok vagy bizottságok a gyűjtött anyagot minden év augusztushava első napján küldjék el a közp. tanácsnak. Ez utóbbi ebből egy általános jelentést készít, a melyet az évenként szeptemberben összejövő congressus elé terjeszt.

4. Az oly iparegyesületek, és nemzetközi fiókegyletek, melyek a kért adatokat megtagadják, további határozat végett a közp. tanácsnak bejelentendők.

5. Az 1866-ki genfi congressusnak az első pontban említett határozatai a következők :

„A művelt tartományok munkás osztályai helyzetének statisztikai vizsgálata, önmaga a munkások osztály által végrehajta, már magában egy nagy nemzetközi mű ; hogy ez eredmény teljes legyen, ismerni kell az anyagot, a melylyel akarunk működni. Egy ily nagy mű kezdeményezése által bebizonyítják a munkások, hogy képesek saját sorsukat önmaguk intézni. A congressus indítványozza azért, hogy minden helyen, a hol egyesüle-

iparosok országosan szervezkednek s az ekképen alapul vett közgazdasági kívánalmaknak minden egyéb politikai nevezetesen közjogi kérdést alárendelnek.“

Tárgyalás alá vétetvén a napirend másik tárgya, a szervezési szabály, azt a közgyűlés a központi bizottság által szerkesztett javaslat alapján Bakay Nándor (Szeged) módosítványá szerint hosszabb eszmecsere után következő szerkezetben fogadta el :

## S z e r v e z e t i s z a b á l y.

A hazai ipar érdekeinek február 25-én tartott országos iparos gyűlés által elfogadott vezér-elvek értelmében leendő érvényesítése végett a következő eljárásra nézve következő határozatok szolgálnak irányadással :

I. Azon kerületekben, melyekben tetemes számú oly iparosok laknak, kik az érintett vezér-elvek vallják, kerületi bizottságok alkotandók.

Ily kerületi bizottságok alakítását kezdeményezhetik akár egyes testületek előljárói, vagy más buzgó szövetségi tagok, akár azok értesítése folytán, az alább érintendő központi bizottság.

Az alakítandó kerületi bizottságok annyi tagból állhatnak, a mennyi az illető helyi viszonyok közt észszerűnek látszik. Maguk választják elnököket, alelnököket és jegyzőiket.

A kerületi bizottságok albizottságokra is oszlohatnak, a már meglévő ipartestületi kapcsolatot oly módon, hogy egy egy ipartestület illeték társulat egy egy albizottságot képezzen.

II. Hogy az eljárásra nézve a legegyszerűbb eszközöket lehessen megválasztani, s hogy a törekvések egy cél felé összpontosításának, a kerületi bizottságokon kívül egy Pesten székelő állandó országos központi bizottság is alakittatik.

Ezen központi bizottság áll 18 Buda-Pesten lakó tagból, kik a maguk kebeléből választják működő tisztviselőiket, nevezetesen egy működő elnököt, két alelnököt, titkárt, pénztárnokot ; áll továbbá egy vidéken lakó elnökből és a kerületi bizottságok elnökeiből.

III. A kerületi bizottságok megalakulásáról a központi bizottságot azonnal értesítik ; s ettől utasítást, illetőleg véleményt vesznek a további eljárásra nézve. A kerületi bizottságok fontosabb határozatai tudomás végett a központi bizottsággal közlendők.

A fontosabb levelezés, csak központi bizottsági határozat nyomán, a központi bizottság elnökének, illetőleg egyik alelnökének és a titkárnak aláírásával kiadott irat által történhetik.

A központi bizottságnak a kerületi bizottságokkal való érintkezés, a szükséghez képest, kiküldötték által is történhetik.

IV. A szövetséges fentartására szükségelt további összegek megszerzésére nézve, az állandó központi bizottság bízatik meg a kellő intézkedések megtételével.

A napirend harmadik tárgyát, az állandó központi bizottsági tagok megválasztását a gyűlés Bakay indítványára febr. 26 d. u. 3 órakor tartandó gyűlésre halasztá. Ellenben Pongrácz (Veszprém) indítványára egy 33 tagu bizottmány küldetett ki, melynek feladata a beterjesztett javaslatok felett véleményes jelentést tenni és egyszerűsind az állandó bizottság tagjait javaslatba hozni. A harminczhármas bizottság megalakítására Bakay, Nagy, Ráth és Streitmahn lévén közfelkiáltással megválasztva, azok javaslata folytán e nagy bizottság a nagygyűlés jóváhagyásával következőleg alakult meg :

Nagy Antal (Halas), Ráth K. (Pest), Bakay N. (Szeged), Pongrácz (Veszprém), Bushach (Lonszon) ; Örményi Antal (Eger), Nagy István (Győr), Bagossy Pál (Szathmár), Tóth Kálmán (Baja), Horn Ede (Pozsony), Mezey G. (Debreczen), Steinacker (N.-Szeben), Varga János (Szabadka), Svarz J. (Esztergom), Gőnczy D. (Tokaj), Benedek Gy. (Fogarasz), Glevitzky S. (Kassa), Barabás P. (Arad) Györfly Gy. (N.-Várad), Papp Lajos (Kézdi-Vásárhely), Bede Gy. (Miskolcz), Frenyák Mihály (Cegléd), Prader S. (Pápa), Kovács F.

tűnknek fiókja létezik rögtön meg kell kezdeni a munkát, s a kijelölt vizsgálati terv különböző pontjai felett össze kell gyűjteni az anyagot. Fülhívja a congressus Európa s az amerikai Egyesült Államok munkásait, hogy a munkások osztály statisztikájára szükséges adatokat összegyűjtsék s az anyagot a központi tanácsnak beküldjék. Ez utóbbi ezt egy általános jelentésben dolgozza fel, a melyhez az anyagot függelékként csatolja. Ezen tudósítás, a függelékekkel együtt, a legközelebbi congressus elé terjesztendő s ennek belegegyezése után az egyesület költségén kinyomatandó.

Vizsgálati terv, a körülmények szerint változtatva és kiegészítve :

1. Iparág, név.  
2. A munkás kora és neme.  
4. Bérék : a) Tanulók és segédek. b) Napibér vagy darab bér ? A vállalkozóktól fizetett bérék. Heti és évi átlag.

5. a) Munkaóra a gyárakban. b) Munkaórák a kis mestereknél s a házimunkában, ha ugyan az ipar ily különböző módon üzemel c) Ejjeli vagy nappali munka.

6. Ebédli órák s bánásmód.

7. A műhelyek és a munka állapota, teltetés, hiányos ventilatio, hiány a napvilág vagy gázvilágításban, tisztaságban stb.

8. A munka behatás a test állapotára.

9. Erkölcslési és műveltségi állapot, nevelés.

10. Az üzlet jellege ; vajjon az egész évben többé kevésbé egyforma vagy bizonyos időszakokhoz kötött ; vajjon nagy ingadozásoknak van-e kitéve, idegen versenynek alá vannak-e vetve, vajjon főképe a bel vagy külpiazzra dolgoznak-e ?

11. Különös törvényhozás a munkások és munkaadók viszonyáról.

12. A munkások táplálkozási étlakási viszonyai.

(Hm.-Vásárhely), Gyalokay Antal (N.-Várad), Kellner Simon (Mezőtur), Horváth József (Sz.-Fehérvár), Csörgői Imre (Kecskemét), Váradi János (Czegléd), Sebestyén M. (Tapolca), Hartl János (Pécs), Mikits István (Vác), Streitmanner József (Gyöngyös), Mudrony Soma. A bizottság elnökeül Ráth, jegyzőjeül Mudrony választatván meg, az országos iparos gyűlés első ülése d. u. 3 órakor bezárattott.

A megválasztott bizottság délután 4 órától éjjeli 2 óráig ülésezett s ma reggel ismét összeült, hogy délután három óráig feladatának megfelelhessen.

### Legujabb.

Bécs, február 26. Az alkotmánybizottságban megkezdődött a galicizai rezolúció részletes tárgyalása. Brestl előadók kiemeli, hogy az albizottság ragaszkodik azon alapelvhez, miszerint a galicizai landtag sohasem változtathatja meg az államalapító törvényeket, ennél fogva ahhoz csak oly ügyek utasíthatnak, melyek fölött maga a reichsráth egyszerű többséggel dönthetne. Grochowski kijelenti, hogy a galicizai képviselő a landtag törvényhozási jogát úgy is csak az államalapító törvények határain belül követelik. Miután Grochowski kifejtette, hogy a kereskedelmi kamarákat a landtag bizonyára nem reactionarius szemlében fogja elrendezni, és miután a miniszterelnök kinyilatkoztatta, miszerint a kormány általában az albizottság indítványai mellett van, hogy a kiegyezés galicizálva üdvös eredményre vezessen, a bizottság elfogadja, hogy a kereskedelmi kamarák elrendezése a galicizai landtagnak átengedtesék; a második pont a kormány hozzájárulásával Giskra módosítványa szerint a következő szerkesztéssel fogadtatik el: „A birodalmi tvhozáson belül kereskedelmi ügyekben egyáltalában, részvénytársulatok fölött különösen, továbbá illetékek meghatározásában, hitel- és biztosító-intézetek — jegybankok kivételével — fölötti törvényhozáson.” A harmadik pont, mely a népiskolák, gymnasiumokra vonatkozó oktatás-ügy alapelveinek megállapításáról és egyetemek fölötti törvényhozásról szól, az albizottság munkálata szerint fogadtatik el, szintugy fogadtatik el a rendőri büntető törvényhozásról szóló pont.

Berlin, febr. 26. Az első bajorországi Inn-völgyi kath. egyesület Bismarckot mint a német egység alapítóját, a nemzeti törekvés vezérét, és a szabadság és jog előharcosát üdvözölte; Bismarck ezért távirati uton köszönetet mondott.

Berlin, febr. 26. A „Nordd. Ztg.” tiltakozik azon, a galicizai kiegyezés megbeszélése alkalmával tett szemrehányás ellen, mintha Németország más államok belügyeibe avatkoznék és mondja, hogy egy Ausztria-Magyarország és Németország közti kérdésben történt értekezés nem involválja a szomszéd és barát sorsának intézésében való részvételt.

Páris, febr. 26. Gambetta a baloldal tagjait a bonapartistszikus üzelmekkel szemben egy pártterkekezetre hívja meg, hogy a köztársaság végleges megszilárdításának módozatára nézve megegyezzenek.

Konstantinápoly, febr. 26. A szultán és a kormány elleni összeesküvésben magas, letett hivatalnokok vettek részt, kik közül sokan menekültek; a nagyvezír állása meg van rendítve a szultán nagyon le van hangolva.

Antwerpen, febr. 25. A szabadelvűek egy meetingje elhatározta Thiershez egy tiltakozást elküldeni Chambord grófnak Antwerpenben való tartózkodása ellen; este rekong és elleuszennyilatkozatok folyást tartottak, egy néptömeg beverte a kath. munkáskassinó házának ablakait; éjjel a csend ismét mindenütt helyreállt.

### Ujdonságok.

Az első aradigózmalmom és fűrészgép részvénytársulat határon, február 26-án tartá 4-ik közgyűlését. A t. él Páter elnök akadályozva lévén megjelenni, Wallisich Pál vitte az elnökséget, constátálván, miszerint 26 részvényes által 1865 részvény tétetett le és így a közgyűlés határozatképes. — Mielőtt a kitűzött ügyek tárgyalására tértek volna át, elnök a társulat tudomására hozta a társulati ügyvédeknek Kádas Péter urnak halálát, mi felett jegyzőkönyvileg sajnálkozással fejezi ki a közgyűlés. Dániel Gergely felkérte a jegyzőkönyv vezetésére. — Elnök elterjeszti a megváltoztatott alapszabályokat, a miniszterium jóváhagyásával. A levéltárban fognak elhelyeztetni. Erre az üzleti jelentés és a főmérleg olvasztatott fel, melyek megelégedéssel vétettek tudomásul. A számvizsgáló bizottságba ismét megválasztottak: Bettelheim V. Szentpétery Antal és Steiner A. urak. A jegyzőkönyv hitelesítésére Madarász Antal és dr. Tarnai Ferencz kérték fel. — Az üzleti-jelentést holnap egész terjedelmében fogjuk közölni.

\* Gróf Ráday G. febr. 26-án délbén Szegedre megérkezve, az indóháznál nagy üdvözlő küldöttség által fogadtatott, hosszú kocsisor, nagy néptömeg kíséretében, fényesen feldíszített utczakocsi keretében, taracklövészek között lakására kísérgetett. Este nagyszerű, 1200 fáklyából álló fáklyamenettel megtiszteltetett.

\* Az országos honvédségi gyűlést az országsházban vasárnap délelőtt 11 órakor gróf Andrássy, mint elnök egy rövid üdvözlő beszéddel megnyitván, felolvastatott a kezelt, illetőleg felügyelő választmány jelentése, mely elsorolja azon előkészítő lépéseket, melyeket a segélyezés tényleges megkezdése végett tett. Az 1870. évi folyamában a befűgy- és honvédelmi miniszteriumhoz beérkezett folyamodványokat szabályszerű fölszerelése végett a törvényhatóságokhoz visszaküldeni kellett. 1870. december hóban végre 1870-iki kelettel összesen 5,784 kérvény érkezett; ezek közül segélyzési határozattal elintéztetett 1,509 db, előjegyzésbe vétetett 1,989 db, elutasított 1,304 db; a többiek a törvényhatóságokhoz pótlás végett visszaküldetvén, részint vissza nem érkeztek, részint későn érkezvén, 1871-re tüzetek ki tárgyalás végett. A honvédrokkantak, illetőleg azok özvegyeinek adandó nyugdíj alapjául a közös hadseregűnél megszabott, 1-től 5 évig ter-

jedő szolgálat után járó legkisebb illetmények vétetvén fel, a rokkant honvédtisztek részére a köv. évi nyugdíj-összeg állapítottatott meg, u. m. ezredes 441 frt, alezredes 357 frt, őrnagy 315 frt, százados 264 frt, főhadnagy 242 frt, hadnagy 237 frt; az altisztek és köztvétezek részére pedig a következő napi ellátás: őrmester 15 kr., tizedes 8 kr., köztvéte 5 kr. Ezen határozatok alapján a segélyezés 1871. évi szeptemberben az illetményeknek 1871. január 1-jétől folyóvátétele mellett tényleg megindítottatott. A jelentés megjegyzi itt, hogy 1871-ben 1279 db. új kérvény érkezett. A pénztári számadás szerint utalványoztatott 1871-re 60,410 frt 67 kr, az 1872. év 1. negyedére 14,546 frt, 87., összesen 74,966 frt 54. Az ő felsége által honvédségélyzési célra engedélyezett államsorsjárték jövedelméből átvett az egylet 245,008 frt 24 krt; ez összegből a fenn kimutatott segélyezések fedezetvén, a fennmaradt 185,008 frt 24 krt. Lévy H. pénztárnok indítványa folytán nagyobb kamat elérése céljából magyar észak-keleti vasut elsőbbségi kötvényekbe fektetett, úgy hogy évnegyedankint körülbelül 17,000 forint névérték a folyó szükséglet fedezésére folyóvá tehető legyen. — A pénztári számadásokból csak azt emeljük ki, hogy időleges ajánlatok több évi kötelezettséggel összesen 34,549 forint 50 kr. értékben érkeztek be, és hogy az egylet vagyonálladéka 1872. évi február 15-én összesen 397,800 frt 51 krt tett. A jelentés közmegelegedéssel fogadtatván, változtatás nélkül helybenhagyott és a fölmentés megadtatt. I v a n k a Imre megköszöni gr. Andrássy közbenjárását, az állam sorsjártéknak honvédségélyző célra fordítása iránt. Ezután a felügyelő bizottság által beterveztett következő három pont vétetett tárgyalás alá: Forró Elek és érdektársai, volt székely határőrségi később honvédtiszteknek kérvénye, melyben az 1848- és 49-diki események miatt szenvedett veszteségeik pótlása céljából az egylet alapszabályait oda módosítani kéri, hogy jelenlegi nyugpénzüket a cs. kir. hadseregben töltött szolgálatuk beszámításával, 1849-ben legutóbb viselt honvédtiszti rangjuknak megfelelőleg egészítsék ki. Ez nem fogadtatott el. Több honvédségelynek kérelme, hogy elhunyt férjüiknek nyugdíja vagy ellátása tőlük el ne vonassék, hanem reájuk átruháztassék. Elfogadtatott. Az alapszabályok 4. §-a értelmében még egy joggyözeke választása lévén szükséges, Szögyényi László mellé még Hosszu János választatott meg. A tagok részéről netalán előhozandó egyéb indítványok nem voltak. Előök ezután megköszönte az egylet tagjai közreműködését, a gyűlés gróf Andrássy eljenzése mellett szétoszlott.

— A helybeli rendőrség a lapunk f. é. 41. számában történt felszólalás folytán megtartotta a hivatalos vizsgálatot St. C. páva-utczai 5. sz. a. lakásában St. Józsan fivére által elkövetett állítólagos erőszakoskodás ügyében. A hivatalos vizsgálatból a vádlottak és a szomszédok kihallgatása után kitűnt, miszerint St. Józsan fivére nem követtek el oly mérvű embertelenséget, mint ez lapunk érintett „beküldetett” jében felhozva volt, hanem nevezett azért kellett megkötnözni, mivel betegségi-rohamai beállván, félni lehetett attól, hogy őket és másokat is bántalmazni fog, mint erre már többször volt eset.

— Holnapcsütörtökön, Balogh Károlyné asszony jutalomjátékául „Piriska és Boriska”, vagy: „házasság tévedéséből” vigjáték 3 felvonásban fog adni, irta Erich, szabadon magyar színre alkalmazta Vezér Ödön. Balogh né színtársulatunk egyik igen buzgó, — sokszor alkalmazott nő-tagja, nem ritkán igen sikerülten tölti be szerepét, miért is ajánljuk őt ez alkalommal a közönség pártoló figyelmébe.

— (Beküldetett.) Az „Alföld” febr. 21-ki 41-ik számában Gurahonczról folyó évi február 17-ről b. r. j. aláírással aláírott ellen egy oly cikk jelenvé meg, mely nem csak mint magán-egyént, hanem mint kormány-hivatalnokot is egyiránt megbecsülni, és annak folytán engem úgy a közönség, mint előjáróm előtt gyanúsitnak, minél fogva kétsős költemem birt rá, ezen cikkre válaszul, nem ugyan mentesemre — mert erre nincs szükség, — de azért, hogy mindenki meggyőződjék a felől, miszerint nagyon könnyű ám valakit pelengérré állítani, de nem oly fekete ám az ördög, mint amilyennek festik. — A levélfelbontásra vonatkozólag tagadom, hogy valaha erre nézve még csak komoly gondolatom is lett légyen, — miután tudom tisztelni mindenkor és mindezekben az enyim és tied iránti kegyeletet, s a titkokba hatni, mely hozzámm nem tartozik, nem hajlamom; s ha sejtelném nem csál, hogy czikkiró az, akit goadolok, nem képzelhetem, honnan szedte össze ezen koholmányait. — Meg vagyok győződve, hogy eleget tettem becsületem iránti kötelmemnek jelen nyilatkozatommal. — A cikk egész tartalmára nézve csakis annyit mondok, miszerint azok mind alaptalan rágalmak; s ezenel felhivom czikkiró urat, hogy ezen rágalmakat a nyilvánosság terén kellőleg igazolja, — mert mindaddig, míg ezt nem teendi és magát meg nem nevezendi valódi néven, megvetem és lenézem őt, mint aljas rágalmazót, és a közönség sem lehet egybebe; — egyébiránt, ha a körülmények kívánandják és czikkiró nekem a nyilvános téren elégtételt nem szolgáltatand, tudni fogom ellene a törvény útját is igénybe venni. — Ezt kérem nyilvánosságra juttatni. Dézna, febr. 24. Hska Ede, m. k. postamester.

— (Beküldetett.) Az „Alföld” folyó évi 44-dik számában az ujdonság közt egy cikk jelenvé meg, K. P. aláírással, el nem mulasztatott arra rögtön válaszulni, kérvén ezt haladéktalanul a közönség tudomására juttatni. — Nem akarván beavatkozni, hogy az illető hatóságok miképen szervezndek maguknak elégtételt, az ellenük szórt gyanúsításért, — egyedül saját személyem vonatkozólag határozottan kijelentem, miszerint az ellenem emelt vádak, mint alaptalan, hazug koholmányok, amennyiben sem csód alatt álló kereskedő nem vagyok, sem nőmet ki nem üzem házamból, sem pedig még eddig olyan viselkedem nem volt, hogy az által a közönséget megbotrányoztattam volna. Mindaddig tehát, míg czikkiró ezen állításait be nem bizonyítandja s valódi nevét meg nem nevezendi, őt olyan egyéneknek vagyok kénytelen s fogom tartani, aki nem érdemli

meg, hogy őt a becsületes emberek sorába számítsam. — Egyébiránt nem fogom elmulasztani, magamnak a törvény útján is kellő elégtételt szerezni. — Kelt Buttyin, 1871. évi febr. hó 25-kén. Feldscher Miklós.

— Gyászjelentés. Schwester Czeczilia, saját, egy sógornéja özv. Schwester Alajosné, szül. Paszperger Lujza és gyermekei; unokaöccse Schöninger Nándor; sógornéja özv. Déry Jánosné szül. Prettner Erzsébet; sógornéja özv. Velits Józsefné szül. Prettner Czeczilia és gyermekei, valamint egyéb számos rokonai nevében is mélyen szomorodott szívvel jelenti forrón szeretett testvérbátyjának, illetőleg sógor és nagybátyjának: Schwester Ferencznek, folyó 1872. évi február 27-én, éjjeli 2 órakor, élte 75-ik évében, rövid betegség után történt gyászos kimúltát. Béke és áldás lengjen az elhunyt porai felett! Az elszenderült hült tetemei folyó évi febr. 28-án, szerdán, d. u. 4 órakor fognak fűt 6-ik számú házból a helybeli r. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. — A halotti gyászmise pedig szombaton, márczius hó 2-án d. e. 10 órakor fog a ft. Minorita atyák szentegyházában megtartatni.

— Színház. Ma szerdán, február 28-án, 6-dik bérlet 8-ik szám alatt adatik: „A NŐI HARCZ.” Vigjáték 3 felvonásban, írta: Scribe, fordította: Csepreghi Rendező Földényi Béla.

### Közzgazdaszat.

Az aradi kereskedelmi- és iparbank igazgatóságának jelentése 1871. évről.

— Beterveztetett a 25-dikén tartott közgyűlésre. —

Tisztelt urak!

Azon remények, melyekkel üzleti működésünk harmadik évébe léptünk, örvendetes módon beteljesültek. — Banküzletünk, daczára a concurrentiának, újabb gyarapodást nyert, úgy elienseink számát, mint a forgalom nagyságát véve.

A lefolyt évre visszatekintve, mindenekelőtt azon általános mozzanatokat emeljük ki, melyek az összes pénzpiacz és így saját működésünkre is lényeges befolyással voltak.

Az 1871. év meglehetősen rendes viszonyok közt veré kezdetét, bár a francia-német háborúnak utóhatásai még érezhetőek voltak. — A forgalom általában élénk volt.

Az év második fele azonban már kedvezőtlenebb alakult; a pénzpiacz az események által nagy mértékben befolyásoltatott, úgy hogy a nemzeti bank és ezzel együtt a többi bankok is Bécsben kényszerülve látták magukat a kamatlábot progressíve emelni és a pénzhelyzet egyideig valóban aggasztó volt.

Ily viszonyok közt minden erőt meg kellett feszíteni, hogy a kereskedelem és ipar igényeinek lehetőleg megfeleljünk, és hogy minden eshetőségnek nyugodtan nézhessünk eléje, kényszerülve voltunk jelentékeny pénzkészletet (több mint 100,000 frtot) felnyomonas és sok ideig készen tartani, mi által mindenesetre nem kevés kamatvesztéséget szenvedünk. — Kényszerültünk továbbá a kamatlábat a leszámítolásban és a folyó számlákra nézve megfelelőleg felelni. Mindazáltal elégtelen constátalhatjuk, miszerint mi a helybeli piacznak és iparnak támaszt nyújtottunk, minthogy csakis ritka esetekben és akkor is csak rövid időre szorítottuk meg a leszámítolási-üzletet, ellenben sem a letéti, sem az arú-előlegezéseket nem mondtuk fel, úgy hogy a legterheesebb időben voltunk a leghetőbb kimélettel; megtartva azonban a szükséges elővigyázatot is a részvényesek érdekeinek megóvása végett.

Eneke bizonyítékául szolgálhat azon tény, miszerint a lefolyt évben semmi veszteséget sem szenvedünk, és üzletünk egyik ágában sem történt a legkevesebb fennakadás.

Hogy a legnagyobb készséggel jártunk el, azt bizonyíthatja mindenki, ki veünk összeköttetésben állt.

A múlt évi rendes közgyűlésnek azon határozatát, miszerint intézetünk részvénytőkéje 210 ezer firtól 300 ezer firta kiegszítettessék, megvalósítottuk, miután június 30-ig az összes 90 ezer firt befizettetett, és így a részvénytőke július 1-től 300 ezer firta, 1500 db. részvény után a 200 firt — nagyobbítottatott.

Ezen időszakba esik a főtér 40. sz. a. háznak a bank részére történt megvétele, és pedig az igazgató-tanács ezen fekvőségnek 53000 frton leendő megvétele iránt tett ajánlatunkat azért fogadta el, minthogy ezen és a 41. számú épület közt utczát lehet nyitni, mi által mindkét fekvőségnek értéke nagyban fog emelkedni. Ámbár a megvett épületnek eladására már is tétetett hasznot-igérő ajánlat, mi mégis a lehető eladás vagy az új-építés közül az előnyösebbet választandjuk, mihelyt ez iránt határozottan fogjuk tájékozhatni magunkat.

Átérünk most forgalmunknak számokban való előterjesztésére.

A váltó-leszámítolás a múlt évben nagyobb-részt a helybeli piaczon nyugodott, miután a gabonakivitel hiánya miatt kevés idegen váltó fordult elő.

Egészben leszámítolatott:

| Tárca-álladék                       | db.  | ft.       | kr. |
|-------------------------------------|------|-----------|-----|
| 1871-ben                            | 119  | 197.658   | 42  |
| Leszámítolatott                     |      |           |     |
| 1871-ben                            | 2372 | 5,008.941 | 66  |
| ebből levonandó                     | 2491 | 5,206.600 | 08  |
| Visszleszámítolatott és behajtatott | 2293 | 4,897.695 | 70  |

Marad a tárczában 1871. decz. 31-én 198 308.904 38

A múlt évihez képest 800.319 forinttal több számítottatott le.

A forgalom a kamatozás végett reánk bizott pénzekben következő:

Kamatozó betétek:

| Álladék 1871. decz. 31-én         | 180.060 | —  |
|-----------------------------------|---------|----|
| betéti levelekre                  | 754.171 | 47 |
| Betétek 1871-ben                  | 934.231 | 47 |
| Visszafizettetett 1871.           | 768.463 | 67 |
| A betéti levelek álladéka 1871-re | 165.767 | 80 |

Betétek jótállási számlára.

|                                         |         |    |
|-----------------------------------------|---------|----|
| A folyó számla-betétek álladéka 1871-re | 4.500   | —  |
| Folyó-számla-betétek 1871-re            | 477.211 | 69 |
|                                         | 481.711 | 69 |
| Visszafizettetett 1871.                 | 467.891 | 69 |
| Álladék 1872-re                         | 13.820  | —  |

Pénztári-jegyek.

|                          |         |   |
|--------------------------|---------|---|
| Álladék 1870. decz. 31.  | 229.600 | — |
| Kiadott 1871-ben         | 759.200 | — |
|                          | 988.800 | — |
| Visszaváltatott 1871-ben | 761.800 | — |
| Álladék 1872 re          | 227.000 | — |

| és pedig osztályzatok szerint |         |   |
|-------------------------------|---------|---|
| 8 napi felmondás 5%           | 22.000  | — |
| 30 " " 6%                     | 103.200 | — |
| 90 " " 6 1/2 %                | 101.800 | — |
|                               | 227.000 | — |

A néhány ezer firta menő fogyatéka a múlt évi álladékhöz képest főleg azon körülménynek tulajdonítandó, miszerint az aratási és a kiviteli viszonyok a mut évben kedvezőtlenebb voltak, mi által az ideden tőkék nem vonathattak ide annyira, mint ez kedvezőbb időben kétség kívül megtörtént volna.

Lombard-üzlet.

|                         | ft.   | kr. |
|-------------------------|-------|-----|
| Álladék 1871. decz. 31. | 30859 | 28  |
| Előlegezések 1871-ben   | 36081 | 8   |
|                         | 66940 | 36  |
| Visszafizettetett       | 23062 | 36  |
| Álladék 1872-re         | 43878 | —   |

Többltet a múlt évihez képest 14000 —

Folyó-számla-üzlet.

|                                       |         |    |
|---------------------------------------|---------|----|
| A fedezett adósságok álladéka 1871-re | 542006  | 73 |
| Előlegezések 1871-ben                 | 1410409 | 55 |
|                                       | 1952416 | 28 |
| Visszafizettetett 1871-ben            | 1379295 | 98 |

|                                                                           |        |    |
|---------------------------------------------------------------------------|--------|----|
| Álladéka az alapszabályilag értékpapirokkal fedezett adósságoknak 1872-re | 573120 | 30 |
| Többltet a múlt évihez képest                                             | 40000  | —  |
| Árubeszámny-üzlet.                                                        |        |    |
| Az előlegezések álladéka 1871-re                                          | 75583  | 34 |
| Előlegeztetett 1871-ben                                                   | 449029 | 93 |
|                                                                           | 524613 | 27 |
| Visszafizettetett 1871-ben                                                | 499576 | 64 |
| Álladék 1872-re                                                           | 25036  | 63 |

A csekély forgalomnak ez üzletágban oka szintén a kedvezőtlen aratási- és kiviteli-viszonyokban rejlik, és habár itt a nyereség kevés is, meg vagyunk győződve, hogy a kiviteli körülmények javulva mellett a bizományi-üzlet legnagyobb segédforrásunkat képezendi, miután egy bel- mint külföldön messzeterjedő összeköttetéseink vannak, ami ez üzletágban nagy hasznunkra lehet.

Pénztári-mozgalom.

|                             |         |    |
|-----------------------------|---------|----|
| Pénzkészlet 1871. decz. 31. | 51036   | 16 |
| Bevételek 1871-ben          | 832249  | 47 |
|                             | 8373465 | 63 |
| Kiadások 1871-ben           | 8316863 | 70 |

Pénzkészlet 1872-re 56601 93

A pénztári forgalom mintegy 1 és 1/2 millióval volt több mint a múlt évben.

Az összes revirement 1871. évre tesz 27 millió 205099 firt 96 kr., a múlt évi 25410351 firt 94 krhöz képest.

A brutto-bevétel a zármérleg szerint 64562 24

Ebből levonva: fizetések, bérlet, költségek, adók, postadíj és leírásokra 17,562 24

marad 47,000

Ebből elkülönítendő legelőször a már fizetett 5 százalékos kamat jan. 1-től jun. 30-ig, tekintettel a részleges befizetésekre részvényenkint 3 firt 83 krajczár 5,745 —

és a még fizetendő 5 százalékos kamatok 200 firt után 1871. július 1-től december 31-ig 5 firtjával 7,500 —

13,245 —

33,755 —

ugy, hogy marad melyből az alapszabályok szerint: 10% a tartalékalaphoz 3375 50 12% az igazgatóságnak 4050 60 7426 10 kr. jut, és így a szétosztásra megmarad 26328 90

Indítványozzuk tehát a félévi 5 firt kamatokon kívül, 1871. jun. 30-tól decz. 31-ig részvényenkint 17 frtnyi felülosztalékot 25,500 frtot szétosztani és a maradt 828 firt 90 kr., a nyer- és vesz-számlán új számadásra elővezetni.

Ezen felállítás szerint f. év április 1-től 22 firt félévi kamat és osztalék lesz kifizetendő. Ha ehhez számítjuk a már fizetett kamatokot (3 firt 83 kr.) összesen 25 forint 83 kr. jön egy részvény után, melyre 200 firt fizettetett, mely jövedelem, tekintettel a successive történt befizetésekre, 12 havi üzleti-időszak alatt 15%-ot tesz.

Az igazgatóság.

### Üzleti tudósítás.

Arad, febr. 27.

(I. L. K.) A mai új-aradi hetivására a nagy esőzés miatt majdnem semmi hozatal sem érkezett; s csakis kukoricza volt, melynek köble minőség szerint 6 firt 40—70 kron vétetett.

Szesz 57—57 1/2 kr. hordóstól.

### Távirati tudósítás.

a bécsi börzéről 1872. február 27-én.

|                         |        |                        |          |
|-------------------------|--------|------------------------|----------|
| 10% Metaliques . . .    | 63.80  | Hitelintézet . . . . . | 349. —   |
| Nemzeti kölcsön . . .   | 70.40  | Váltó Londonra . .     | 112.65   |
| 1860. évi kölcsön . . . | 103.10 | Ezüst . . . . .        | 111. —   |
| Bankrészvény . . . . .  | 8.47   | Arany . . . . .        | 5.34 —   |
|                         |        | 20 frank-darabok       | 896. 1/2 |

A szerkesztésért felelős: Bettelheim Vilmos.

A vételáron 30 %-kal olcsóbban!

# Végleges eladása

minden szövethétyeknek

## DEUTSCH MORITZNAI

a „Pest-városához“ címzett áruhelyiségében a kolostor-épületben.

Ruhaszövetek, ruhaflanellék, fekete és színes selyem szövetek, perkálok, fehér és színes barchettek, ananas-kendők és wattmoll kendők mindenféle nagyságban.

Férfi és női pamutszövetű fehérművek, mint corsettek, nadrágok, szoknyák, háló- és reggeli főkötők, harisnyák és lábbeliek, flanel és duxer mellények és alsó nadrágok.

## Ágyterítékek és matrácok.

Csinvat, vászon és butorszövet, velencei és gobbelin butorgarnitúrák.

**Legujabb női paletók.**

Mindenemű vásznak, ugymint fonal, creas, hollandi, irlandi és rumburgi vásznak, és asztalkészletek, nemkülönben ezen szakmába vágó mindenemű cikkek

**jelentékenyen lezállított áron kaphatók.**

36—38—50

Előállítás  
**L A P O K -**  
bassinok  
és  
csatorna-vályoknak,  
kőöntő-kagylóknak,  
betonirozásoknak,  
stb. stb.

**CEMENT-,  
KŐ-ÉS FÖSZ-ÖNTŐDE**  
**KRISHABER & MARGULIES**  
PESTEN.  
IRODA: mértékutca 4. sz.  
GYÁR: kerepesi-út 46. sz.  
185—2—3

ugy mint minden cement- és főszből előállítható cikkeknek.

**Szobrász-munkák átvételnek.**

Árjegyzékek kíváncsra ingyen.

## Aradi ipar és népbank.

Fennebbi bank t. cz. részvényesei ezennel értesítettek, miszerint

**az 1871-ki évre eső osztalék**

**9 (kilencz) forinttal o. é. részvényenként**

**f. é. márczius hó 1-től kezdve**

az intézet pénztáránál kifizettetik, mely célra az ideiglenes részvényjegyek vagy pedig az 1871-diki szelvény bemutatandó.

129—3 3

Az igazgatóság.

**ROSSU JÁNOS**

ügyvéd,

lakik: Aradon, orszá-utca 7-ik sz.

170—2—3

## ARADI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK.

Részvényeink áprilisi szelvénye:

**5 frt. 1/2 évi kamat,**

**17 „ felülosztalék,**

**22 frttal** mai naptól kezdve intézetünk pénztáránál, valamint Pesten az angol-magyar banknál beváltatik.

178—2—3

**Az igazgatóság.**

Nagy mennyiségű

**jó gypszena**

eladó. — Mintegy 1300 hold kaszáló és legelő — úgyszintén mintegy 1170 hold szántó, kaszáló és legelő terület — haszonbérbe adandó

158—2—3

**Csermőn, Glacé Bélánál.**

## Pályázati hirdetmény.

A csanádmezei takarékpénztár részéről felhivatnak mindazok, a kik az ezen takarékpénztár részéről Nagylakon még a folyó évi május 1-sejére megnyitandó fiók pénztárnál pénztárnoki állomásra pályázni kívánnak, hogy ebbeli kérvényeiket az intézet Makón székelő igazgató választmányához eljuttatva, s képességüket s előbbeni alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelve f. 1872. évi márczius hó 31-ig nyújtsák be.

Ezen állomással a könyvelői teendők is egybe kapcsolvák, s az évi fizetés egyelőre 800 o. é. forintban állapított meg.

Egyenlő képesség mellett a tót és román nyelvek ismerete előnyül szolgál.

Kelt a csanádmezei takarékpénztárnak Makón 1872. évi február 18-án tartott üléséből.

**Gráner Ignác,**

elnök.

171—3 3

## BARLANGHY LÁSZLÓ,

birósági végrehajtó,

169—3—3

lakása: Arad, belvárosi tavasz-utca 8-dik szám alatt.

3297/1872. sz. ár.

174—3—3

## Csődmegszüntetési hirdetmény.

Az aradi e. f. kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1871. évi 6601. sz. a. a volt Arad városi törvényszék által Herbstein Ignátz, aradi lakos ellen elrendelt csődület a mai napon 3287. sz. a. kelt törvényszéki határozattal bíróság megszüntetett és megszüntnek nyilváníttatott, mindazonáltal fenntartatván azon hitelezők jogai, akik a csőd elrendelésére vonatkozó hirdetménynek a hivatalos hírlapban történt későbbi beiktatása következtében a csőd elrendeléséről netán tudomással nem bírtak és ennél fogva a határidőnek kiterjesztése folytán f. évi márczius 16-ig jelentkezni jogosultak lettek volna.

Kelt az aradi e. f. kir. törvényszék 1872. évi február 21-én tartott üléséből.

**Nagy Sándor,**  
törvényszéki elnök.

**Péczy Ferencz,**  
tanácsjegyző.

## Tökéletes végeladás.

Alólírott nál az üzlet felhagyása miatt a készletben lévő minden árucikk, még a legkelendőbbek is, mint: **czukor, kávé, rizs, mindennemű fűszerek, tea, rum, különféle finom édességek, rendkívül olcsón**

**vételáron alól**

eladatnak, az összes még új, s igen jó karban lévő **bolti állványok és szekrényekkel együtt.**

**Lustig Zsigmond**

fűszer kereskedése főttér, 21-ik szám, saját házában.

65—11\*

## 200 lánccz

jó minőségű legelő haszonbérbe adandó, fölvilágosítást ad írásilag az uradalmi tisztai hivatal Lukareczen, Temes megye, posta Kiszetó.

180—1—3.

## Hirdetmény.

Az aradi e. f. kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a vagyonbukott Herbstein Ignátz aradi lakos vagyona ellen az Arad városi volt törvényszék által 1871. évi 6601. sz. a. elrendelt csődület törvényellenesen tétetvén közzé, a csődhitelezők összegyűjtésére kitűzött határidők f. 1872. évi márczius hó 14. 15. és 16. napjáig ezennel kiterjesztetnek.

Kelt az aradi e. f. kir. törvényszéknek 1872. évi február 14-én tartott üléséből.

**Nagy Sándor,**  
elnök.

**Péczy Ferencz,**  
tanácsjegyző.

## Hirdetmény.

Melynek fogva szab. kir. Arad város polgármesteri hivatala részéről ezennel köz tudomásra hozatik: miszerint a város köztörvényhatóságának választott bizottsági tagjai közül részint az igazolási eljárás és részint lemondások folytán kimaradtak és pedig

|                    |       |
|--------------------|-------|
| az I-ső kerületből | 3     |
| II-ik              | 1     |
| III-ik             | 4     |
| összesen           | 8 tag |

helyébe új tagok választására 1872-ik évi márczius hó 3-ik napja kitűztetvén, a választások az

I-ső kerületben Bogdánffy Gergely és Hirschman József,  
II-ik kerületben Hász Sándor és id. Andrányi Károly,  
III-ik kerületben Horváth Ferencz és Lestyán János bizottsági tagok mint közgyűlési kiküldöttek vezetése alatt a rendszeres választások alkalmával közzétett kerületenkénti felosztás és törvényes szabályok szerint d. e. 8 órától esti 6 óráig fognak megtartatni és a választási eljárás vagy megválasztott tag elleni felszólamlások ezuttal is a választástól számítva 15 nap alatt az igazoló választmányhoz (Freyberger-ház főjegyzői hivatal) nyújthatók be és a felszólamlás kitűzött határidő utolsó napján d. u. 3—5 óráig nyilvánosan tartandó ülésen hozott határozatok a kézbesítéstől számítandó 15 nap alatt bíráló választmányhoz föllebezhetők.

Megjegyeztetvén, miszerint a már igazolt bizottsági tagok névjegyzéke tájékoztató végett a városház kapuján kifüggesztve van.

Aradon, 1872. febr. 27-én.

Polgármesteri hivatal.